

DATUM	30 mei 2017	TEAM	BMI
NUMMER	81AFE6D3	REFERENTIE	Marieke Kuijer
UW BRIEF VAN	9 mei 2017	DOORKIESNUMMER	2711
UW NUMMER	81AF7D51	E-MAILADRES	marieke.kuijer
BIJLAGE	geen	ONDERWERP	Beantwoording schriftelijke vragen ex art. 47 RvO aan het College van GS, gesteld door de heer R. van Reenen van de VVD betreffende luchtkwaliteit (d.d.09-05-2017)

Geachte heer Van Reenen,

Toelichting:

Naar aanleiding van de uitnodiging van gedeputeerde Pennarts voor een kick-off bijeenkomst "Co-creatie gezonde lucht" op 9 mei 2017) heeft de VVD-fractie vragen gesteld. Hieronder treft u onze antwoorden aan.

1. Hoe verhoudt volgens het college de bijeenkomst op 9 mei zich tot de BOB Luchtkwaliteit?

Antwoord 1: De resultaten van het co-creatietraject worden ingebracht in de oordeelsvorming en besluitvorming van de BOB Luchtkwaliteit. Provinciale Staten worden geïnformeerd over initiatieven waar de provincie geen rol in heeft. Waar uitkomsten financiële of beleidsmatige wijzigingen van de provincie Utrecht vragen, worden deze ter besluitvorming aan PS voorgelegd. De Statenleden zijn uitgenodigd voor de co-creatie en we zullen hen informeren over de tussentijdse resultaten. Verder kunnen we, indien daar behoefte aan is, een separate informatiebijeenkomst voor de Statenleden hierover organiseren. Tijdens de pre-BOB sessie op 26 september jl. is een toelichting gegeven op het verloop en de samenhang van beide processen.

Als het college er voor kiest de bijeenkomst op 9 mei door te laten gaan,

2. Hoe wordt omgegaan met het risico dat de uitkomsten van de BOB Luchtkwaliteit mogelijk tot een andere lijn leiden? Hoe wordt verwarring bij partners voorkomen en hoe blijven Provinciale Staten in positie om, nog open conclusies te verbinden aan de BOB Luchtkwaliteit, m.a.w. niet met voldongen feiten vanuit de bijeenkomst op 9 mei te worden geconfronteerd?

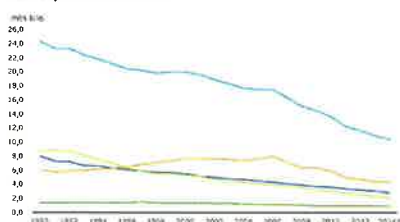
Antwoord 2: Het doel van het co-creatietraject is om tot initiatieven te komen ter verbetering van de Luchtkwaliteit. In de bijeenkomst op 9 mei jl. (die conform planning is doorgegaan) is dat nader toegelicht. De resultaten van dit traject worden in de oordeels- en besluitvormingsfase van de BOB Luchtkwaliteit aan Provinciale Staten voorgelegd, om zelf te bepalen welke uitkomsten worden overgenomen en welke worden overgelaten aan het veld.

Mocht de bijeenkomst op 9 mei door gaan, dan wil de VVD-fractie u nog het volgende meegeven. Zowel tijdens presentaties van deskundigen tijdens de BOB Luchtkwaliteit, als in andere publicaties waaronder de Rapportage Luchtkwaliteit 2015 van de provincie Utrecht, is vastgesteld dat de luchtkwaliteit in Nederland en de provincie Utrecht significant is verbeterd en de gemiddelde levensduur navenant is toegenomen. Zowel bij mannen als bij vrouwen.

De emissies PM 10, PM 2,5 en NO2 zijn zeer sterk afgenomen met name doordat de uitstoot van fijnstof door het verkeer en vervoer sterk is afgenomen. Ook nam de uitstoot van stikstofoxiden (NOx) sterk af.

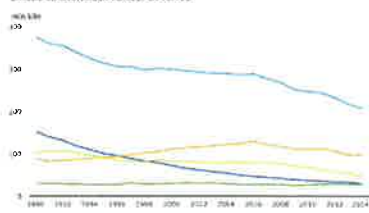
De grafieken hieronder verduidelijken dit.

Emissie fijnstof verkeer en vervoer

— Totaal verkeer en vervoer — Wegverkeer (passanten) — Wegverkeer (goederen)
— Binnenvaart — Zeevaart

Emissie stikstofoxiden verkeer en vervoer

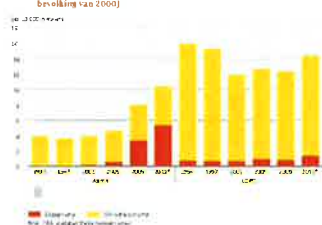
— Totaal verkeer en vervoer — Wegverkeer (passanten) — Wegverkeer (goederen)
— Binnenvaart — Zeevaart

De vermindering is vooral te danken aan de innovatie in de automobiellindustrie waardoor het verkeer steeds schoner wordt. De daling van de emissie van fijnstof komt bijna geheel voor rekening van schonere uitlaatgassen. De emissie door slijtage van banden, remmen en het wegdek is gelijk gebleven. Electriche auto's hebben dezelfde (of door de hogere massa) meer emissies.

Doordat het verkeer steeds schoner is geworden, voldoet de provincie Utrecht vrijwel helemaal aan de Europese normen. Door het succes in de auto industrie wordt de relatieve invloed van andere bronnen van luchtvervuiling zoals scheepvaart en houtstook steeds groter. De uitstoot van de scheepvaart leidt niet tot overschrijdingen van de wettelijke normen. Het gebruik van open haarden, inzethaarden en houtkachels neemt de laatste jaren toe. Bij onveranderd beleid zal Utrecht in 2030 al voldoen aan de veel strengere WHO normen.

Met in het achterhoofd dat de luchtkwaliteit sinds 30 jaar alleen maar verbetert, zou je verwachten dat de volksgezondheid en dan met name de longaandoeningen astma en COPD verbetert. Hoewel zoals gezegd de gemiddelde levensverwachting van iedereen is gestegen blijkt uit de notitie "Astma en COPD in beeld" van het CBS (<https://www.cbs.nl/-/media/pdf/2016/19/2016-astma-en-copd-in-beeld.pdf>) dat het aantal ziekenhuisopnamen ten gevolge van deze twee aandoeningen juist stijgt.

3.1.2 Ziekenhuisopnames voor astma en COPD (gestandaardiseerd op bevolking van 2000)

Hieruit blijkt dat er kennelijk geen verband is tussen het verbeteren van de luchtkwaliteit en astma en COPD.

Naar aanleiding van bovenstaande willen wij ook de volgende vragen stellen aan het college van Gedeputeerde Staten

3. Bent u van mening dat het verrassend is dat ziekenhuis opnames ten gevolge van COPD en Astma stijgen, terwijl de luchtkwaliteit verbetert?

Antwoord 3: Er zijn veel oorzaken van COPD en astma (bijvoorbeeld veroudering en roken), het is dus niet verrassend dat sommige oorzaken toenemen en andere afnemen. De toename van de ziekenhuisopnames in verband met astma heeft voor een groot deel te maken met het gebruik van een nieuw geneesmiddel dat in het ziekenhuis meerdere malen per jaar moet worden toegediend. Het nettoresultaat op het optreden van ziekte

wordt bepaald door het relatieve belang van de respectievelijke oorzaken. Luchtverontreiniging behoort tot de oorzaken van COPD en astma maar is niet de enige oorzaak.

Wat betreft uw opmerking dat bij onveranderd beleid Utrecht in 2030 al zal voldoen aan de veel strengere WHO-normen het volgende. Uit onderzoek van het RIVM blijkt dat alleen met een strikte uitvoering van het huidige voorgenomen nationale en (vooral) internationale beleid de luchtkwaliteit verder kan verbeteren, waarmee de WHO-advieswaarden rond 2030 vrijwel overal in Nederland binnen bereik kunnen komen. Hier zitten een aantal onzekerheden in. Het voorgenomen beleid moet ook daadwerkelijk uitgevoerd worden. Daarbij mogen er geen tegenvallers optreden in de effecten van het beleid. Kwetsbare veronderstellingen zijn onder meer dat de praktijktest voor de toelating van nieuwe voertuigen goed gaat werken (einde dieselgate) en dat het voorgenomen klimaatbeleid in zijn geheel wordt uitgevoerd, inclusief de verdere vervanging van fossiele energiebronnen door wind- en zonne-energie. Verder blijkt uit het onderzoek dat met aanvullende lokale maatregelen de blootstelling plaatselijk op korte termijn met maximaal $1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ $\text{PM}_{2,5}$ kan worden verlaagd, waarmee lokaal 20% van de totale gezondheidswinst kan worden gerealiseerd die op langere termijn met een Europese aanpak kan worden bereikt (RIVM, Luchtkwaliteit en gezondheidswinst, april 2015)

4. Is het inderdaad zo dat extra maatregelen betreffende het verkeer met als doel het nog verder verbeteren van de luchtkwaliteit naar verwachting geen effect zullen hebben in de afname van ziekenhuisopnamen als gevolg van astma en COPD?

Antwoord 4: Nee. Het gedeelte ziekenhuisopnamen voor COPD en astma dat door verkeer gerelateerde luchtverontreiniging wordt veroorzaakt zal afnemen als die verontreiniging afneemt. Het deel dat door andere oorzaken wordt bepaald (uiteraard) niet. Zie verder het antwoord op vraag 3.

5. Is het zo dat een strengere handhaving van de Europese normen voor luchtkwaliteit elders in Europa een veel groter effect zal hebben, óók in Nederland?

Antwoord 5: Wij erkennen dat internationaal beleid zeker belangrijk is en emissie reducerende maatregelen leveren zeker een bijdrage aan het verbeteren van de luchtkwaliteit. Maar wij willen zelf ook kijken waar de eigen mogelijkheden in de provincie Utrecht liggen.

6. Gaat u deze informatie ook delen met de deelnemers van de bijeenkomst op 9 mei? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6: De presentatie van deskundigen tijdens de BOB Luchtkwaliteit en andere publicaties zijn openbaar en voor iedereen beschikbaar. Wij verwijzen daarnaar op onze website en in de uitnodiging. Verder volgen wij de werkwijze van het co-creatie traject, die er op gericht is om alle kennisbronnen die in het veld/bij de partners aanwezig zijn te ontsluiten en te delen.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,

Secretaris,